

Moskovan suurlähetystön Venäjä- uutiskatsaus (25.9.–8.10.2015)

- Venäjä on jatkanut ilmaiskuja Syyriassa kohdistuen iskuja niin ISIS:tä kuin maltillisia kapinallisia vastaan.
- Venäjä kiistää venäläiskoneiden tahallaan loukanneen Turkin ilmatilaa.
- Suurin osa venäläisistä hyväksyy ilmaiskut, muttei joukkojen lähettämistä Syyriaan.
- Putin pyysi Itä-Ukrainan separatisteja siirtämään paikallisvaaleja.
- Savtšenko voitaisiin siirtää Ukrainaan kärsimään tuomiotaan.
- Maailmanpankki: Venäjällä riski vajota pitkään taantumaa.
- Kauppakeskuksissa ennätyksellisesti tyhjää liiketilaa.
- Kreml: Putin on tietoinen Erdoganin uhkauksesta lopettaa kaasunosto Venäjältä.
- Gazprom kilpailuttaa Nord Stream 2:n rakennustyöt ensi vuonna.
- Gazprom puolittaa Turkish Streamin suunnitellun kapasiteetin.
- Venäläiset sellu- ja paperiteollisuuden viejät takovat voittoja.

1. Ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Venäjä on jatkanut ilmaiskuja Syyriassa kohdistuen iskuja niin ISIS:tä kuin maltillisia kapinallisia vastaan. Ilmaiskujen lisäksi Venäjä on käyttänyt iskuissa Kaspianmereltä ammuttuja risteilyohjuksia. Venäjä kiistää venäläisjoukkojen valmistautumisen maasotaoperaatioon, Venäjän mukaan sen asevoimat ainoastaan tukevat Syyrian hallituksen mahdollisia maavoimien operaatioita. Venäjä on ilmaissut halukkuutensa koordinoida toimiaan Syyriassa Yhdysvaltojen sekä Turkin kanssa iskujen tehostamiseksi sekä ilmatilaloukkausten välttämiseksi. (*Gazeta.ru, Interfax, Kommersant, MK, MT, RG, RIAN, TASS; Rossiya 1, Channel One*)

Venäjä kiistää venäläiskoneiden tahallaan loukanneen Turkin ilmatilaa ja syyttää tapahtumista huonoja sääolosuhteita. Puolustusministeriön tiedottajan mukaan venäläiskoneet joutuvat huonoissa sääolosuhteissa lähestymään lentotukikohtaa pohjoisesta, mikä on saattanut johtaa muutaman sekunnin kestäviin ilmatilaloukkauksiin. Naton pääsihteeri Jens Stoltenberg puolestaan ei pidä ilmatilaloukkauksia vahinkoina. Turkin presidentti Erdogan on protestoinut voimakkaasti ilmatilaloukkauksia vastaan, väläyttäen mahdollisuutta että Turkki lopettaa kaasun ostamisen Venäjältä. (*Interfax, Kommersant, Lenta.ru, Novye Izvestia, Rossiya 1, Channel One*)

Venäjän ulkoministeriö kiistää väitteet, joiden mukaan vapaaehtoisia taistelijoita oltaisiin värväämässä maaoperaatioon Syyriassa. MID antoi asiasta lausunnon sen jälkeen kun duuman puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, amiraali Komojedov oli todennut olevan mahdollista, että pataljoonan tai prikaatin vahvuinen, Itä-Ukrainan taisteluissa kokemusta kerännyt vapaaehtoisosasto voisi siirtyä Syyrian sotänäyttämölle taistelemaan terrorismia vastaan. (*NG, Novye Izvestia, MT/Reuters; Ekho Moskvy*)

Venäjän federaationeuvoston puhemies Valentina Matvijenko keskusteli Keniassa terrorisminvastaisesta taistelusta. Matvijenko vieraili Keniassa lokakuun alussa tavaten mm. Kenian presidentin Uhuru Keniattan. Keskusteluaiheina oli maidenvälisen yhteistyön lisäksi

mm. ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyvät kysymykset kuten terrorisminvastainen taistelu. (Tass, Interfax, Rossiiskaja Gazeta, izvestia.ru, ria.ru)

Matvijenko: Venäjä on valmis harkitsemaan ilmaiskuja Irakissa, jos Irakin hallitus pyytää Venäjän apua. Matvijenko kommentoi asiaa tapaamisessaan Jordanian ulkoministerin kanssa Ammanissa. (RT)

Gerasimov: Afganistania ja Keski-Aasian tasavaltoja on autettava terrorisminvastaisessa taistelussa. Venäjän yleisesikunnan päällikkö Valeri Gerasimov puhui Moskovassa järjestetyssä Afganistanin tilannetta käsitelleessä kansainvälisessä konferenssissa. Gerasimovin mukaan Afganistanissa on 50 000 kapinallistaistelijaa, joista 2000–3000 kuuluu ISIS-terroristijärjestöön. (Rossijskaja gazeta)

Putin pyysi Itä-Ukrainan separatisteja siirtämään paikallisvaaleja. Paikallisvaalien siirrotta sovittiin Normandia-ryhmän huippukokouksessa Pariisissa. Samalla Venäjä vaatii Ukrainan hallitusta luomaan suoran dialogiyhteyden Itä-Ukrainan separatisteihin sekä säätämään lain, jolla taataan erityisasema separatistialueille. Venäjän mukaan edellytykset Minskin sopimuksen toimeenpanolle ovat parantuneet osapuolten suostuessa raskaiden aseiden poisvetämiseen konfliktialueen välittömästä läheisyydestä. (Interfax, Kommersant, Vedomosti)

Kreml odottaa Valko-Venäjän presidentti Lukašenkan selventävän lausuntojaan, joiden mukaan Valko-Venäjällä ei tarvita uutta venäläistä lentotukikohtaa. Venäjän medioissa on aiemmin liikkunut tietoja, joiden mukaan Venäjä haluaisi perustaa uuden lentotukikohdan Valko-Venäjälle. Sitten presidentti Lukašenka on kiistänyt lentotukikohdan tarpeellisuuden, todeten ainoastaan tarpeen uudenaikaiselle ilma-aseistukselle. (Tass, Korrespondent, lenta.ru, ntv.ru, rbc.ru)

Venäjän ja Japanin varaulkoministerit keskustelivat Kuriilien saarten aluekiistan ratkaisemisesta. Igor Morgulovin ja Šinsuge Sugijaman välisillä keskusteluilla etsitään yhteistä pohjaa lopullisen rauhansopimuksen solmimiseksi maiden välille. Kiista Kuriilien saarten omistuksesta on tähän saakka estänyt rauhansopimuksen solmimisen. Varaulkoministerit pohjustivat myös vuoden lopulle suunniteltua presidentti Putinin vierailua Japaniin. (Tass, NTV, gazeta.ru, japantoday.com)

2. Sisäpolitiikka ja ihmisoikeudet

Suurin osa venäläisistä hyväksyy ilmaiskut, muttei joukkojen lähettämistä Syyriaan. Levada-keskuksen tutkimusten mukaan yli 70 % venäläisistä suhtautuu täysin tai lähinnä myönteisesti Venäjän ilmaiskuihin Syyriassa. Suurin osa venäläisistä (69 %) kuitenkin vastustaa joukkojen lähettämistä Syyrian taisteluihin. 46 % vastanneista piti täysin mahdollisena sitä, että Venäjän toiminta Syyriassa voisi johtaa "uuteen Afganistaniin". Federaationeuvosto antoi 30.9. Putinille ajallisesti rajoittamattoman oikeuden käyttää Venäjän joukkoja ulkomailla. Venäjän ortodoksikirkon johtaja patriarkka Kirill tuki julkisesti ilmaiskuja ja Moskovan patriarkaatin tiedottaja Vsevolod Tšaplin nimitti terrorismin vastaista taistelua Syyriassa pyhäksi sodaksi. (The Moscow Times, Levada-keskus)

Luottamus presidenttiin säilyy vahvana. Levada-keskuksen teettämän tutkimuksen mukaan luottamuksen perustana on ennen muuta usko Putinin kykyyn ratkaista nykyiset ja tulevat ongelmat. Lisäksi 26 % venäläisistä ei näe muuta mahdollista kohdetta, johon turvautua. Lähes puolet venäläisistä katsoo Putinin rehellisesti tavoittelevan kansan parasta, mutta epäonnistuvan tavoitteessaan johtuen byrokraattien vastustuksesta ja hyvän joukkueen puutteesta. Neljäsosa vastanneista uskoo, että Putin on sekä rehellisesti kansan hyvinvoinnin puolella että pystyy toteuttamaan parannuksia tulevan kuuden vuoden aikana. 15 prosenttia vastan-

neista katsoo Putinin puhuvan kauniita sanoja, muttei toteuttavan mitään lupaamastaan. Kuiden prosentin mielestä presidentillä ei ole aikomustakaan toimia kansan parhaaksi vaan tämä on kiinnostunut ainoastaan rikastumisesta ja vallan säilyttämisestä. Vastanneilta pyydettiin myös arvosanaa Putinin toiminnasta asteikolla 1-10. Keskiarvoksi saatiin 7,39, mikä on korkeampi kuin vuosi sitten (2014 - 7,33, 2013 – 6,07). (*Interfax, Levada-keskus*)

Reservin kutsunnoista kieltäytyjille kaavillaan suuria sakkoja, neuvostoaikainen kansalaisten kuntoisuusjärjestelmä tekee paluun. Venäjän puolustusministeriö esittää tuntuva korotusta sakkoon kertausharjoituksista kieltäytyville. Sakkoa nostettaisiin jopa 40-kertaiseksi, mikä tarkoittaisi tavallisille asepalveluksen suorittaneille reserviläisille 20 000 ruplan (n. 270 euroa) ja sopimusreserviläisille korkeimmillaan 50 000 ruplan sakkoja (n. 675 euroa). Puolustushengen ja –kyvyn nostatus on pinnalla laajemminkin: presidentti Putin on allekirjoittanut lain, jolla palautetaan käyttöön neuvostoaikainen liikuntastandardi "GTO" (*Gotov k trudu i oborone, Valmiina työhön ja puolustukseen*). Neuvostoaikana GTO määritteli standardit kansalaisten urheilusuorituksille, joiden läpäiseminen oli joissakin kouluissa ja yliopistoissa pakollista. Lain myötä urheiluministeriö valmistelee uudistetut standardit, joiden mukaan kansalaiset voivat testauttaa kuntoisuutensa. (*Vedomosti, The Moscow Times*)

Väkivaltainen muukalaisviha on laskussa Venäjällä. Moskovan ihmisoikeuksien toimiston tuoreen tutkimuksen mukaan etnisiin perustein tehdyt hyökkäykset ja murhat ovat vähentyneet Venäjällä. Laskua pidetään kuitenkin väliaikaisena trendinä, joka johtuu mm. radikaalinationalististen liikkeiden painopisteen keskittymisestä Ukrainaan ja lännenvastaisuuteen. Monet aktivistit ovat myös lähteneet taistelemaan Ukrainaan. Tilanne voi asiantuntijoiden mukaan muuttua nopeasti esimerkiksi terrori-iskun seurauksena. Venäläismediassa on arvioitu Venäjän toiminnan Syyriassa nostavan mahdollisuutta terrori-iskuihin. (*Vedomosti, The Moscow Times*)

Savtšenko voitaisiin siirtää Ukrainaan kärsimään tuomiotaan. Venäjän oikeusministeriön mukaan kahden venäläisen toimittajan murhasta syytetty ukrainalaislentäjä Savtšenko voidaan siirtää kärsimään tuomiotaan Ukrainaan, kunhan oikeudenkäynti saadaan päätökseen ja tuomio on astunut voimaan. Oikeudenkäynnin odotetaan kestävän marraskuun loppuun. Savtšenkon olisi itse anottava siirtoa ukrainalaisvankilaan. Lisäksi Ukrainan viranomaisten olisi tunnustettava venäläisoikeuden tuomio ja taattava, että Savtšenko suorittaa tuomionsa, mitä ei pidetä todennäköisenä. Savtšenkon oikeudenkäynti jatkuu Rostovin alueen Donetskissa ja tuomiota odotetaan marraskuun puolivälissä. (*Vedomosti, The Moscow Times*)

Uusia lakialoitteita: eliitin makea elämä piiloon, Google pois viranomaisten käytöstä, tiedotusvälineet tilille ulkomaisesta rahoituksesta. Federaation turvallisuuspalvelu FSB on laatinut lakialoitteen, joka epäisi kansalaisilta pääsyn Venäjän yleiseen kiinteistö- ja omaisuusrekisteriin. Rekisterin tietojen avulla on mm. tehty paljastuksia valtion virkamiesten yleisestä elämäntyylistä ja perusteltu korruptiosyytteitä. Duumaan on myös tuotu lakialoite, joka velvoittaisi ulkomaista rahoitusta saavat tiedotusvälineet raportoimaan federaation viestinnän, tietotekniikan ja joukkotiedotuksen valvontalaitos Roskomnadzorille saamastaan rahoituksesta. Ilmoittamatta jättämisestä seuraisi sakkoja. Duuman käsittelyyn odotetaan piakkoin myös lakialoitetta, joka toteutuessaan kieltäisi valtion virkamiehiltä yhdysvaltaisten internet-palveluiden Googlen, Yahaon ja WhatsUppin käytön virallisissa yhteyksissä sakon tai irtisanomisen uhalla. Venäjän turvallisuusneuvoston sihteeri Nikolai Patrušev varoitti loppukesästä venäläisvirkamiehiä käyttämästä ulkomaisia internet-palveluja vakoilun estämiseksi. (*Kommersant, Vedomosti, Izvestija*)

Agenttilistalta pääsy takkuu. Venäjän oikeusministeriö ei aiemmista tiedoista poiketen ole päästämässä vaalitarkkailujärjestö Golosia ja sen uralilaista alajärjestöä pois ulkomaisten agenttien listalta. Myös kolme venäläistä kansalaisjärjestöä, ihmisoikeusjärjestö Memorial, Julkinen tuomio –järjestö, sekä leirimuseo Perm-36 hävisivät tuomioistuimissa valitettuaan

listauksestaan ja pyydettyään listalta poistoa. Ulkomaisiksi agenteiksi on Venäjällä vuodesta 2012 alkaen listattu ulkomaista rahoitusta saavat ja poliittiseen toimintaan osallistuvia järjestöjä. Listalla on tällä hetkellä 94 järjestöä. (*Vedomosti, Kommersant*)

3. Talous

Venäjän talouskasvu	2013	2014	1-6/2015	Ennuste 2015
BKT:n kasvu %	1,3 %	0,6 %	-3,6 %	-3,9 %
Reaalipalkka %	5,5 %	1,3 %	-9,0 %	-7,7 %
Inflaatio %	6,5 %	11,4 %	16,0 %	12,2 %
Vähittäiskauppa, %	3,9 %	2,5 %	-8,1 %	-7,8 %
Teollisuustuotanto %	0,3 %	1,7 %	-2,7 %	-3,0 %
Investoinnit %	-0,3 %	-2,5 %	-7,3 %	-9,9 %
Vienti %	-0,9 %	-5,5 %	-28,9 %	-32,0 %
Tuonti %	1,2 %	-9,2 %	-39,1 %	-36,0 %
Urals-öljyn keskihinta	109\$/bll	98\$/bll	53\$/bll	52\$/bll
Budjetin yli/alijäämä	-0,5 %	-0,5 %	-2,6 %	-3,0 %

Lähde: Tilastokeskus

Vararahastot	mrd. USD	1.1.2015	1.10.2015
Vararahasto		87,4	70,7
Hyvinvointirahasto		88,6	73,8
Keskuspankin kulta- ja valuuttavarannot		385	368,5

Lähteet: Venäjän keskuspankki ja finanssiministeriö

Ruplan kurssi	RUB	1.1.2015	8.10.2015
EUR/RUB		68,37	70,47
USD/RUB		56,24	62,71

Lähde: Venäjän keskuspankki

Raakaöljyn hinta	USD/bll	1.1.2014	7.10.2015
Brent USD/bll		110,6	52,00
Urals USD/bll		110,4	50,02

Lähde: Neste Oil

Budjettivääntö jatkuu. Vuoden 2016 federaation budjettiluonnosta on muutettu useaan kertaan talousnäkymien heikennyttä. Budjetin oletusarvoja ovat nyt 78,7 biljoonan ruplan bruttokansantuote (1124 mrd. euroa), öljyn 50 dollarin tynnyrihintaa, 0,7 prosentin talouskasvu ja 6,4 prosentin inflaatio. Budjetin kiistakapulit ovat olleet eläkkeiden korotukset, eläkeiän nosto, eläkerahastojen varojen jäädyttäminen ja öljy-yritysten verotus. Budjettiluonnoksessa esitetään eläkkeiden indeksoinnista luopumista. Eläkkeitä korotetaan neljällä prosentilla alkuvuodesta ja mahdollisesti enemmän vuoden toisella puoliskolla. Yksityisten eläkerahastojen varat jäädytetään kolmatta vuotta peräkkäin ja ne siirretään budjettiin. Öljyn vientiveroa ei koroteta, mutta esimerkiksi Gazpromin veroaste nousee. Budjetin alijäämäksi ennustetaan 2,8 prosenttia BKT:sta. Vaje katetaan pääosin vararahastosta, jonka arvioidaan supistuvan ensi vuonna

1,6 prosenttiin BKT:sta tämän vuoden lopun 4,6 prosentista. Hallitus keskustelee vielä budjetista ja vie esityksen duumaan 25.10. (*RBK*)

Maailmanpankki: Venäjällä riski vajota pitkään taantumaan. Maailmanpankin tuoreimman ennusteen mukaan BKT supistuu kuluvana vuonna 3,8 prosenttia ja ensi vuonna 0,6 prosenttia. Matala öljyn hinta, geopoliittiset jännitteet ja talouspakotteet syvensivät talouden taantumaa vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Köyhyysasteen kasvu ja kulutuskysynnän sekä reaali-palkkojen lasku ovat vaikuttaneet merkittävästi kotitalouksiin. Väestön vanheneminen ja työikäisen väestön määrän pieneneminen ovat talouden suurimpia haasteita. Pankki olettaa myös julkisen luonnonvarasektorin osuuden taloudessa supistuvan keskipitkällä tähtäimellä. Työmarkkinoiden kehitys ja tuottavuuden kasvu ovat talouden kannalta tärkeämpiä kuin öljyn hinta. Ilman rakenneuudistuksia Venäjä vajoaa pitkään taantumaan. (*Vedomosti, Maailmanpankki*)

Keskuspankki paikkaamaan budjettivajetta. Keskuspankki joutuu siirtämään 90 prosenttia vuoden 2015 voitostaan federaation budjettiin nykyisen lain edellyttämän 75 prosentin sijasta. Tämä merkitsee 55 miljardin ruplan (785 miljoonan euron) lisätuloja budjettiin. Pääjohtaja Nabiullina ilmoitti suostuvansa lakimuutokseen, jos kyse on yksittäisestä kerrasta. (*Vedomosti*)

Uusi laki mahdollistaa henkilökohtaisen konkurssin. Lokakuun alusta voimaan tulleen lain mukaan yksityishenkilö tai hänen velkojansa voi hakea konkurssia eli maksukyvyttömäksi toteutamisesta. Ehtona on, että velka ylittää 500 000 ruplaa eli noin 7 000 euroa, ja että maksuvii-västykset ovat kestäneet yli kolme kuukautta. Hakemuksen käsittelee arbitraatiotuomioistuin. Arvion mukaan laki koskee noin puolta miljoonaa henkilöä. Aikaisempi laki maksukyvyttömyydestä koski vain oikeushenkilöitä. Pankeista Sberbank ja VTB24 ovat ilmoittaneet aloittavansa konkurssimenettelyn asiakkaitaan vastaan. Venäläisillä pankeilla on noin 1000 miljardin ruplan (14 miljardin euron) järjestämättömät kulutusluottosaatat. Luotonsaajien maksukyky on heikentynyt taantumien syventyessä. (*Rossiiskaja gazeta, Vedomosti, Vesti.ru*)

Valtiontalouden tarkastusvirasto kritisoi hallituksen kriisisuunnitelmaa. Valtiontalouden tarkastusviraston kriisisuunnitelma ei ole loppuun asti harkittu, täytäntöönpano on ollut hidasta ja allkoitujen varojen käyttö on ollut puutteellista. Teollisuus- ja kauppaministeriössä on ollut käsiteltävänä 430 hakemusta, joista on hyväksytty 210 ja rahoitettu 126. Vuoden 2015 budjettiin varatuista noin 600 miljardista ruplasta (noin 8,5 miljardista eurosta) ja kriisirahaston yli 200 miljardista ruplasta (noin 2,8 miljardista eurosta) oli syyskuun alkuun mennessä käytetty yhteensä vain 163 miljardia ruplaa (noin 2,3 miljardia euroa). (*Vedomosti*)

Medvedev: Venäjän sopeuduttava uuteen normaaliin. Sotšin investointifoorumin pääpuheessaan 2.10. pääministeri Medvedev totesi Venäjän talouteen kohdistuvat ulkoiset paineet ja linjasi tietä uuteen talouskasvuun. Öljytulojen osuus valtion budjetista on pudonnut alle puoleen, mutta tulevaisuudessa ei tule tukeutua öljyyn budjettitulojen kattamiseksi. Eväät uuteen normaaliin sopeutumiseksi ovat investointien edistäminen, tuonninkorvauspolitiikka, julkishallinnon laadun kehittäminen ja tasapainoinen budjettipolitiikka. Pääministeri velvoitti alueiden johtoa edistämään investointi-ilmapiiriä.

40 alueellista tuonninkorvaussuunnitelmaa vahvistettu. Pääministeri Dmitri Medvedev on pyytänyt alueita tekemään tuonninkorvaussuunnitelmat federaation ministeriöiden tavoitteiden ja tehtävien mukaisesti. Hallituksen mukaan tavoitteena ei ole kaupan esteiden vaan uuden tuotannon luominen. Hallituksen alainen tuonninkorvauskomissio kokoontui Sotšin investointifoorumin yhteydessä. Kokouksessa alueiden päämiehet esittelivät alueidensa tuonninkorvaussuunnitelmia, joita on vahvistettu 40. Alueiden tuonninkorvausprosessien valvonta on annettu Teollisuuden kehitysrahaston tehtäväksi. (*Venäjän hallituksen internetsivut*)

Pk-yritysten toimintaympäristö heikkenee. Konsulttiyhtiö 2B Dialoguen tutkimuksen mukaan pk-yritysten taloudellinen toiminta suurissa kaupungeissa on laskenut ja investointien houkuttelevuus heikentynyt vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä. Vähittäiskauppaa lukuun ottamatta liiketoiminta on vähentynyt 20 prosenttia. Syynä liiketoiminta-ilmapiirin heikkenemiseen ovat rahoitusvaikeudet, valtion lisääntynyt painostus, työntekijöiden heikko ammattitaito ja yritykset monopolisoida yksityissektoria. Konsulttiyhtiö ennustaa pk-yritysten toiminnan laskevan edelleen. Yrittäjät ovat huolissaan erityisesti ostovoiman jatkuvasta vähenemisestä, hallituksen yrittäjyyttä tukevien toimien vaihtelevuudesta ja pk-yrityksiä tukemaan perustetun valtiollisen yhtymän toimintaprofiilista. (*Kommersant*)

VtSIOM listasi Venäjän akuuteimmat ongelmat. VtSIOM-tutkimuslaitoksen syyskuisessa kyselyssä venäläisten mielestä maan polttavimmat ongelmat ovat inflaatio ja yleinen taloustilanne. Vastaaajista 16 prosenttia piti näitä suurimpina ongelmina, kun luku vuotta aikaisemmin oli 10 prosenttia. Seuraaviksi suurimpina ongelmina pidettiin alhaisia palkkoja, alhaista elintasoja, ulkopoliittikkaa ja ongelmia työllistymisessä. Lisäksi ongelmiksi mainittiin sosiaalipolitiikka (7 %), terveydenhoito (7 %) ja korruptio ja byrokratia (7 %). (*VtSIOM*)

Taloudelliset ulkosuhteet

Putin: TTIP voi johtaa maailmankaupan epätasapainoon. Presidentti Putin viittasi puheessaan YK:n yleiskokoukselle 28. syyskuuta tiettyjen maiden eksklusiivisiin taloudellisiin yhteenliittymiin, jotka eivät huomioi Venäjän intressejä ja voivat johtaa maailmankaupan epätasapainoon. Putinin tiedottaja Peskovin mukaan Putin tarkoitti tällä esimerkiksi EU:n ja Yhdysvaltojen neuvotteluja TIPP-vapaakauppa- ja investointisopimuksesta. Putin ehdotti alueellisten integraatioprosessien harmonisointia "integraatioiden integraatiota", josta hän käytti myönteisenä esimerkkinä silkkiteyhteistyötä Kiinan kanssa. Samanlaista harmonisointia voitaisiin hänen mukaansa harjoittaa myös Euraasian talousliiton ja EU:n välillä. (*Interfax*)

Venäjä on huolestunut Tyynenmeren kumppanuudesta, jos se toimii suljettuna rakenteena WTO:n korvaamiseksi. USA, Japani ja 10 Tyynenmeren alueen valtiota pääsi sopuun Tyynenmeren vapaakauppasopimuksesta (TPP). Maiden yhteenlaskettu BKT on noin 40 prosenttia globaalista BKT:sta. TPP vaikuttaa klubilta, joka on suljettu Venäjältä ja Kiinalta, vaikakaan se ei estä Venäjää tekemästä yhteistyötä kumppanuusmaiden kanssa. Kumppanuuden ulkopuolisena maana Venäjällä ei tule olemaan samoja ehtoja ja siten kumppanuusmaiden tuotteet tulevat olemaan venäläisiä kilpailukykyisempiä. Putinin tiedottajan Dmitri Peskovin mukaan TPP on tervetullut alueellisena yhteistyönä, mutta jos sillä luodaan suljettuja rakenteita WTO:n korvaamiseksi niin se on huolestuttavaa. Venäjän autoteollisuus saattaa hyötyä TPP:stä, jos esim. Vietnam poistaa tuontitullit EEU:ssa valmistetuilta autoilta. (*Gazeta.ru*)

Metalliteollisuus kärsii polkumyöntitulleista. Talouskehitysministeriön arvion mukaan teräksen tuottajien häviöt ulkomaiden polkumyöntitulleista ovat 1,1 miljardia dollaria. Polkumyöntitoimia ovat käyttäneet pääasiassa USA, EU ja Meksiko. USA on tänä vuonna vetäytynyt Venäjän kanssa tekemästään sopimuksesta olla käyttämättä polkumyöntitulleja. EU on aloittanut toisen polkumyöntitullitutkinnan venäläistä terästä koskien. (*Vedomosti*)

Sääntely

Muutoksia lakiesitykseen strategisten yritysten konkurssista. Hallitus valmistelee muutoksia lakiesitykseen strategisten yritysten konkurssista ennen duuman toista käsittelyä. Konkurssiin hakemisen ehtona olevien velkojen määrä halutaan viisinkertaistaa viiteen miljoonaan ruplaan ja yrityssaneerausaikaa nostaa nykyisestä kahdesta vuodesta viiteen vuoteen. Myös valtion rooli konkurssiprosessissa, esimerkiksi omaisuuden arvioinnissa, vahvistuisi. Lakiesitys on viety duuman käsittelyyn jo vuonna 2011. (*Vedomosti*)

Uusi instrumentti kotimaisen teollisuuden tukemiseen. Teollisuuden kehitysrahasto ja teollisuus- ja kauppaministeriö valmistelevat ohjelmaa kotimaisen teollisuuden tukemiseksi leasing-toiminnan kautta. Ohjelman ideana on tarjota yrityksille viiden vuoden lainaa viiden prosentin korolla. Lainalla rahoitettaisiin 10–50 prosenttia yrityksen liisaamien laitteiden ensimmäisestä maksuerästä. Ohjelma koskisi erityisesti kotimaisia koneenrakennuksen korkean teknologian laitteita, ja se pyritään käynnistämään tämän vuoden puolella. Teollisuuden kehitysrahasto on perustettu vuonna 2014 tukemaan tuontia korvaavia tuotannonaloja. Tähän mennessä se on myöntänyt lainoja yli 12 miljardilla ruplalla edullisella viiden prosentin vuosikorolla. (*Vedomosti*)

Julkisten hankintojen säännöt tiukentuneet ulkomaisten tuotteiden osalta. Julkisissa hankinnoissa suositaan Venäjällä valmistettuja tuotteita, jos Venäjältä on mahdollista hankkia vastaavia tuotteita (analogeja). Ulkomaisten yhtiöiden tuotteet voivat osallistua julkisiin hankintoihin, jos niiden tuotteet täyttävät vaatimukset niiltä edellytettävästä venäläisen valmistuksen osuudesta. Venäjällä valmistettujen koneiden ja laitteiden osalta määritellään ulkomaisten osien maksimiosuus. Ulkomaisten yhtiöiden osallistumiseen julkisiin hankintoihin liittyy myös muita vaatimuksia, kuten Venäjällä sijaitsevalla yhtiöllä on oltava tarvittavat oikeudet suunnittelu- ja tekniseen dokumentaatioon, huoltokeskus sijaitsee Euraasian talousliiton alueella; tai sen tuotannon toiminnoista riittävä osuus tehdään Venäjällä. Elokuussa tiukennettiin sääntöjä koskien veroparatiiseihin rekisteröityneiden yritysten osallistumista julkisiin hankintoihin. (*Rossiiskaja Gazeta*)

Laki ulkomaisen omaisuuden takavarikoinnista edennyt duumassa. Venäjän duuma on hyväksynyt ensimmäisessä käsittelyssä lain, joka mahdollistaisi ulkomaisen omaisuuden takavarikoinnin Venäjällä. Duuman toiseen käsittelyyn mennessä lakiluonnokseen aiotaan määritellä käsite "ulkomaisen valtion omaisuus". Laki on vastatoimi venäläisen omaisuuden takavarikoihin Ranskassa ja Belgiassa liittyen Jukosin tapaukseen. Varaoikeusministeri Dmitri Aristovin mukaan Venäjää ja toimielimiä kohtaan ulkomailla nostetut kanteet ovat nousussa. (*Vedomosti*)

Moskovan kaupunki aikoo nostaa veroja. Moskovan kaupungin hallitus on hyväksynyt lakiesityksen koskien Moskovan budjettia vuosille 2016–2018. Kaupunki pyrkii lisäämään tuloja nostamalla henkilöverotusta sekä alueellisia ja paikallisia veroja. Voittoveron osuus tuloista tulee laskemaan. Lisätuloja tullaan saamaan kauppamaksujen käyttöönotosta ja liike- ja toimistotilojen maarekisteriarvoon perustuvan veron vähittäisestä nostamisesta. Yritystoimintaa koskevan verotuksen kiristäminen on vastoin Venäjän hallituksen lupauksia. (*RBK*)

Energiajuomien myynnin kiellot etenevät. Arkangelin alueen lainsäädäntökokous on jo pitkään ehdottanut energiajuomien myynnin kieltämistä Venäjällä. Alue on ensimmäisenä Venäjän alueista kieltänyt energiajuomien myynnin, ja sen aloitetta on seurannut 25 muuta aluetta. Myyntikieltoa on jouduttu kuitenkin lykkäämään, sillä federaation antimonopolivirasto on vienyt asian oikeuteen. Viraston mukaan federaation lainsäädäntö ei anna paikallisille viranomaisille oikeutta tällaisiin rajoituksiin. Krasnojarskin oikeudessa FAS on kuitenkin hävinnyt kaksi vastaavanlaista juttua. (*Ria Novosti*)

Alueellinen investointi-ilmapiiri on erittäin epävakaa. Talouskehitysministeriö on arvioinut alueellista investointi-ilmapiiriä ja alueviranomaisten toiminnan tehokkuutta liiketoiminnalle suotuisten olosuhteiden luomiseksi. Arvion mukaan kaikilla alueilla on havaittavissa epävakautta ja alueellisen investointi-ilmapiirin huononemista. Vain 19 aluetta kohtalaisesti kehittyntä aluetta on pystynyt osoittamaan saavuttavansa tavoitteet keskinkertaisesti. Venäjän alueellisen investointi-ilmapiiri-indeksin mukaan parhaimmat arviot saaneet alueet olivat Kaluga, Uljanovsk, Krasnojarsk, Tatarstan ja Kostroma. (*Kommersant*)

Kuluttajamarkkinat

Yhä suurempi osa venäläisistä siirtyy ostamaan halvempia tavaroita. Sberbank CIB:n tutkimuksen mukaan halvempia tavaroita ostavien kuluttajien määrä on noussut edellisen neljännesvuoden 63 prosentista 69 prosenttiin. Ruokaan menevä osuus jokapäiväisistä kuluista on noussut yli 60 prosenttiin. Kuluttajat käyttävät ruokaan keskimäärin 937 ruplaa päivässä (noin 13 euroa). Suurin osa säästää peruselintarvikkeissa valitsemalla halvempia tuotteita ja ostamalla vähemmän kalliita elintarvikkeita ja herkuja, sekä ostamalla sen sijaan tarjoustuotteita. Kuukausipalkasta säästöön laitettava osuus on pienentynyt 7,9 prosentista 7,3 prosenttiin. (*Vedomosti*)

Kauppakeskuksissa ennätysellisesti tyhjää liiketilaa. Kiinteistökonsultti Colliers Internationalin arvion mukaan Moskovan kauppakeskuksissa on vuoden loppuun mennessä tyhjää liiketilaa kahdeksan prosenttia kapasiteetista, kun luku vielä vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä oli 3,1 prosenttia. Määrä on suurin vuoden 2009 jälkeen. Erityisesti uusissa kauppakeskuksissa tyhjien liiketilojen osuus voi olla 40–50 prosenttia. Tänä vuonna Moskovaan valmistuu 500 000 neliometriä uutta liiketilaa. (*Vedomosti*)

Lentoliikenne

Konkurssikypsän Transaeron kohtalosta keskustellaan edelleen. Viime viikolla talouskehitysministeri Aleksei Uljukajev ilmoitti, että Transaeron konkurssi on ainoa mahdollinen tapa ratkaista yhtiön tilanne. Yhtiön velkojapankit ovat valmistelleet hallitukselle yhteistä hakemusta, jossa ne pyytävät säilyttämään yhtiön. Transaero lopetti lentolippujen myynnin 1. lokakuuta. Yhtiöllä on noin 200 reittilentoa päivässä, joista 53 lentoa perutaan 8. lokakuuta lähtien. Aeroflot kuljettaa näiden lentojen matkustajat. Transaero palauttaa matkustajille rahat matkatoimistojen kautta ostetuista lipuista, jos matkatoimisto on kieltäytynyt palauttamasta rahoja. (*Interfax*)

Suhoi SuperJet kannattavaksi 2020? Suhoi SuperJet 100 -matkustajakoneita valmistava GSS-yhtiö hyväksyi uuden liiketoimintasuunnitelman, jossa vuoteen 2031 ulottuvaa myyntivoittoa on laskettu 28 prosentilla. Valtio myönsi aikaisemmin yhtiölle 100 miljardia ruplaa eli noin 1,4 miljardia euroa pääomistusta. Koneiden keskihintaa on alennettu 30–31 miljoonasta dollarista 27 miljoonaan dollariin. Tavoitteena on päästä nollatulokseen vuonna 2019 ja voitolliseksi noin vuotta myöhemmin. (*Vedomosti*)

Aeroflotin halpalentoyhtiö sai luvan lentää ulkomaille. Federaation lentoliikenteen sääntöihin tehtyjen muutosten mukaan lentoyhtiöt voivat aloittaa lennot ulkomaille, jos ne ovat vuoden toimineet kotimaan liikenteessä. Aikaisemmin vaatimus oli kaksi vuotta. Uudet sääntöt astuvat voimaan 12. lokakuuta. Halpalentoyhtiö Pobeda aloittaa ensimmäiset lennot marraskuussa Bratislavaan ja Bergamoon. Syyskuun lopulla liikenneministeriön alainen poikkihallinnollinen komissio hyväksyi Pobedan lennot Bratislavaan, Dresdeniin, Kölniin, Bergamoon, Salzburgiin, Chambéryyn ja Veronaan. (*Kommersant*)

Autoala

Autoalan tuet pois vuoden 2016 budjetista? Talouslehti RBK:n mukaan vuoden 2016 budjetista on poistettu autoalan tukiohjelmien rahoitus. Kyseessä ovat uuden auton oston yhteydessä saatu alennus vanhan auton romuttamisesta ja huhtikuussa aloitetut luototus- ja liisausohjelmat. Vuosina 2014–2015 autoalan tuki federaation budjetista oli yhteensä 40 miljardia ruplaa. Budjettituella myytiin arviolta 600 000 autoa. (*RBK*)

Autoalan myynti heikkenee edelleen Eurooppalaista liike-elämää Venäjällä edustavan AEB:n mukaan uusien autojen myynti laski syyskuussa 29–31 prosenttia eli 134 000–140 000 autoon verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Venäläisen AutoVAZin syyskuun myynti laski yli 40 prosenttia, kun lasku elokuussa oli 25 prosenttia. Kuukausi oli yhtiölle vuoden huonoin. Muita laskijoita olivat Renault (lasku 12,5 %), Nissan (5,8 %) ja Hyundai (4 %) kun taas Kian myynti nousi syyskuussa 11 prosenttia. Yhtenä syynä nykyiseen laskuun pidetään ruplan devalvoitumisen aiheuttamaa kysyntäpiikkiä viime vuoden marras–joulukuussa. (RBK)

Teleala

Norjalainen Telenor myymässä osuuttansa teleoperaattori Vimpelcomista. Telenorin myyntiin tarjottu paketti käsittää 33 prosenttia yhtiön tavallisista tai 43 prosenttia äänivaltaisista osakkeista. Ostaja saattaa olla Vimpelcom itse. Telenorin mukaan se on 17 vuoden aikana sijoittanut yhtiöön 1,77 miljardia dollaria ja saanut tuottoa 2,36 miljardin dollarin arvosta. Telenor ei paljasta kaupan ehtoja tai aikataulua. Osakkeiden markkina-arvoksi arvioidaan 2,4 miljardia dollaria. (Vedomosti)

Meriteollisuus

Valtion tukia laivanrakennussektorille. Ensi vuoden budjettiesityksessä suunnataan 5,76 miljardia ruplaa (noin 79 miljoonaa euroa) meriteollisuuteen. Määrärahalla on tarkoitus kannustaa ostamaan venäläisten kuljetusyhtiöiden kotimaassa valmistamia laivoja. (Vedomosti)

Energia

Energiaministeri Novak: kaasutoimitus Ukrainaan voidaan aloittaa, kunhan Ukraina maksaa toimituksista. EU, Ukraina ja Venäjä pääsivät syyskuun lopulla sopuun ns. talvipaketin ehdoista, mutta sopimusta kaasutoimituksista ei ole edelleenkään allekirjoitettu. Energiaministeri Novakin mukaan Venäjä on allekirjoittanut sopimuksen ja pallo on nyt Ukrainalla. Novak painotti, että kaasunsiirto voitaisiin aloittaa ilman sopimuksen allekirjoittamistakin, kunhan Ukraina maksaisi toimituksista. Novakin mukaan Gazprom ei ole vielä saanut Ukrainalta 500 miljoonan dollarin ennakkomaksua. EU:n, Venäjän ja Ukrainan saavutettua alustavan sovun talvipaketin ehdoista presidentti Putin arvioi, että kokonaisuudessaan Ukrainan tulisi maksaa talven kaasutoimituksista noin 3 miljardia dollaria. Putin painotti EU:n roolia rahoittajana. (TASS, RIA Novosti)

Gazprom kilpailuttaa Nord Stream 2:n rakennustyöt ensi vuonna. Gazpromin mukaan hanke etenee aikataulun mukaisesti ja kilpailutus tullaan järjestämään vuoden 2016 aikana. Aiemmin Gazprom ilmoitti Nord Streamin laajennuksen noudattavan teknisiltä ominaisuuksiltaan Nord Stream 1:tä. Hankeyhtiön teknisen johtajan mukaan EU:n kolmannen energiapaketin tulkinnat eivät tule esteeksi Nord Stream 2:lle, sillä eurooppalaiset asiakkaat saavat kaasua eurooppalaisilta yhtiöiltä. Energiaministeri Novak puolestaan totesi, että ainoastaan poliittiset seikat voivat hidastaa taloudellisesti täysin perustellun hankkeen etenemistä. (TASS, Russia Today)

Gazprom puolittaa Turkish Streamin suunnitellun kapasiteetin. Gazpromin toimitusjohtaja Aleksei Millerin mukaan Turkish Streamin kapasiteetti tulee olemaan maksimissaan 32 miljardia kuutiota eli vain reilu puolikas aikaisemmin suunnitellusta. Alun perin tavoitellun neljän putken sijaan hanke kattaisi kaksi putkea. Millerin mukaan syy suunnitelman muutokselle on Nord Streamin laajennus. Turkin ja Venäjän väliset neuvottelut ovat edelleen kesken, eikä sopimusta voida allekirjoittaa ennen kuin Turkilla on uusi hallitus. North Streamin laajennuksen on tarkoitus valmistua vuonna 2019, mihin mennessä umpeutuu myös kauttakuljetusso-

pimus Ukrainan kanssa. Miller painottikin, että Turkish Streamin ja North Streamin käyttöönotto lopettaa Ukrainan kauttakulun. Aiemmin Venäjän energiaministeri Novak ilmoitti, että Turkkiin kaasua kuljettavan Blue Streamin laajennussuunnitelmia tullaan harkitsemaan uudelleen. Kolmen miljardin kuution sijaan kapasiteetin laajennus voisi olla miljardin kuution luokkaa. (TASS, *Vedomosti*, *The Moscow Times*, *Kommersant*)

Peskov: presidentti on tietoinen Erdoganin uhkauksesta lopettaa kaasunosto Venäjältä. Venäjän ilmaiskut Syyriaan ja Turkin ilmatilan loukkaukset uhkaavat heijastua Venäjän ja Turkin energiasuhteisiin. Turkin presidentti Erdogan varoitti maansa voivan ostaa kaasunsa myös muulta kuin Venäjältä. Turkki on Venäjän tärkeimpiä kaasun vientimarkkinoita, jopa 60 % Turkin kaasunkulutuksesta katetaan venäläisellä kaasulla. Kremlin puhemies totesi Venäjän Syyrian operaation osaltaan turvaavan rauhaa Turkin rajoilla ja toivoi maiden välisen yhteistyön jatkuvan. Aiemmin Gazpromin toimitusjohtaja Aleksei Miller totesi, että Syyrian tilanteella ei ole vaikutusta Turkish Stream -neuvotteluihin. (TASS)

Kaasusektori kärsii ylikapasiteetista ja vientimarkkinoiden laskevasta kysynnästä. Hallituksen analyttisen keskuksen mukaan Euroopan ja Aasian laskeva kaasun kysyntä ja Venäjän samanaikainen ylikapasiteetti luovat kaasusektorille vakavia ongelmia. Vielä muutamia vuosia sitten Venäjä uskoi Euroopan kaasunkysynnän kaksinkertaistuvan ja Kiinan ostavan suuria määriä kaasua eurooppalaisilla hinnoilla. Nyt Euroopan kysyntä laskee ja Kiinan ei ehkä koskaan herääkään. Laskelmien mukaan Kiina voisi nykyisen taloustilanteen jatkuessa vähentää kaasunkulutustaan niin paljon, että Venäjän suunnittelemat kaasuputkihankkeet olisivat tarpeettomia. (*Nezavisimaja Gazeta*)

FAS ajaa Gazpromin toimintojen eriyttämistä kahteen yhtiöön. Federaation antimonopoli- viranomaisen FAS aikoo nostaa esiin Gazpromin mahdollisen jakamisen kaasun tuotantoa harjoittavaksi yhtiöksi ja kaasun siirtoa harjoittavaksi yhtiöksi presidentinhallinnon alaisen polttoaine- ja energiakomission tapaamisessa kuun lopussa. Yhtiön pilkkomisen on nostanut esiin Rosneftin toimitusjohtaja Igor Setsin öljy-yhtiöiden tuella. (*RBK*, *Russia Today*, *Nezavisimaja Gazeta*)

Gazprom ja Wintershall toimeenpanivat omaisuusjärjestelyn. Gazprom ja saksalainen Wintershall ovat toimeenpanneet Vladivostokin talousfoorumissa sopimansa omaisuusjärjestelyn. Kaasukaupankäyntiä ja kaasun varastointia Euroopassa harjoittavat WINGAS, WIEH ja WIEE -yhtiöt siirtyivät Gazpromin omistukseen. Lisäksi Gazprom sai 50 prosentin osuuden Wintershall Noordzee B.V. -yhtiöstä, jolla on offshore-toimintaa eteläisellä Pohjanmerellä. Wintershall puolestaan sai osuuden Länsi-Siperian Urengoi-kaasukentästä. (TASS)

Shell lopettaa öljynetsinnän arktisella alueella. Yhtiön ilmoituksen mukaan se ei ole löytänyt riittäviä varantoja, jotta varsinaisen poraustoiminnan aloittaminen Alaskan pohjoisrannikon edustalla olisi kannattavaa. Öljy-yhtiö toisensa jälkeen on luopunut hankkeistaan arktisilla merialueilla ainakin toistaiseksi. Porauksia jatkaa vielä Gazprom Neft, ja italialainen Eni valmistellee porausten aloittamista Norjan arktisilla vesillä. (TASS, *The Guardian*)

Energiaministeri Novak: Euroopan kaasuriippuvuus Venäjästä tulee kasvamaan talouden elpyessä. Novakin mukaan Euroopan oman tuotannon lasku tekee siitä entistä riippuvaisemman tuontikaasusta talouden elpyessä ja kaasun kysynnän kääntyessä jälleen nousuun. Duuman energiakomitean puheenjohtajan mukaan kaasun kysynnän lasku Euroopassa jatkuu vuoteen 2020 saakka, jonka jälkeen se taittuu kulutuksen kasvun ja oman tuotannon laskun vaikutuksesta. (*Rossiiskaja Gazeta*, TASS)

Venäläiset yhtiöt voivat käynnistää toimintonsa Iranissa pian. Varaenergiaministeri Janovskin mukaan venäläiset yhtiöt ovat yhteyksissä iranilaisiin kumppaneihin. Lukoililla on jo valmius öljyn talteenottohakkeisiin Iranissa. (TASS)

Krimille suunnitellun kaasuputken valmistelut etenevät aikataulussa. Krimin energiainministerin Sergei Jegorovin mukaan Krasnodarista Krimille rakennettavan putken pituus tulee olemaan 200 kilometriä. Jegorov uskoo hankkeen toteutuvan aikataulussa. (TASS)

Ympäristö

Pääsyyttäjän pojalla huomattavaa ympäristöliiketoimintaa Moskovassa. Venäjän pääsyyttäjä Juri Tšaikan 27-vuotias poika Igor hoitaa tuottoisaa ympäristöliiketoimintaa Moskovassa ja Moskovan alueella. Tšaikan liiketoiminta käsittää mm. tietöitä ja jalkakäytävien ja puistojen peruskorjausta, mutta tuottoisimmaksi on osoittautunut jätteenkuljetus. Tšaikan yritys Hartija omistaa mm. jätteenkuljetuskalustoa ja lajittelukeskuksen ja aikoo vuoden loppuun mennessä avata 52 toisioraaka-aineen lajittelupistettä. Vuonna 2014 yhtiön osuus Moskovan jätteenkuljetuksesta oli 15 prosenttia, tänä vuonna osuus on nousemassa 20 prosenttiin. Yrityksen pitkäaikaisten sopimusten arvo Moskovan pohjoisen ja itäisen piirin jätehuollossa on lähes 43 miljardia ruplaa eli noin 600 miljoonaa euroa. Tšaikalla on alihankintasopimuksia myös Venäjän rautateiden kanssa. (Vedomosti)

Maa- ja metsätalous

Venäjä kasvattaa hunajan vientiä. Venäjä on kasvattanut hunajan vientinsä kymmenkertaiseksi vain muutamassa vuodessa: vuoden 2014 vienti oli yli miljoona kiloa. Aiemmin venäläiset tuottajat suuntautuivat lähinnä kotimarkkinoille, mutta tuotannon kasvu ja toisaalta ruplan arvon heikkeneminen ovat lisänneet kiinnostusta vientiin. Tärkeimmäksi vientimarkkinaksi on noussut Kiina, mutta venäläistä hunajaa viedään myös Arabiemiraatteihin, Japaniin, Yhdysvaltoihin, Kanadaan ja Ruotsiin. Venäjä on maailman kuudenneksi suurin hunajantuottaja. (Gazeta.ru)

Tavoitteena 130 miljoonan tonnin viljasato 2025. Venäjä on kasvattanut viljasatoaan kolmanneksella eli noin 30 miljoonalla tonnilla kymmenessä vuodessa, raportoi maatalousministeri Aleksandr Tkatchov. Ministerin mukaan vastaava lisäys on mahdollinen myös seuraavien kymmenen vuoden aikana, jolloin vuotuinen kokonaissato olisi 130 miljoonaa tonnia. Samalla viljan vientipotentiaali on mahdollista kasvattaa 40 miljoonaan tonniin vuosittain. Venäjän oman varmuusvaraston olisi kuitenkin oltava noin 15 miljoonaa tonnia viljaa. Tärkein yksittäinen keino kokonaissadon kasvattamiseksi on kolminkertaistaa mineraalilannoitus nykyisestä 33–34 kilosta vaikuttavaa ainetta per hehtaari, Tkatchov sanoo. Puolta viljelyalasta ei tällä hetkellä lannoiteta mineraalilannoittein ollenkaan. (Maatalousministeriö)

Venäläiset sellu- ja paperiteollisuuden viejät takovat voittoja. Ruplan heikentyminen on taannut kotimaista raaka-ainetta käytäville metsäteollisuuden viejille ennätystulokset vuoden 2015 alkupuolella. Sen sijaan monet kotimaan markkinoihin keskittyvät yritykset ovat kärsineet talouskriisistä. Kuitenkin ne kotimaan markkinoihin keskittyvät tuottajat, joilla on Venäjällä myös ulkomaisia kilpailijoita, ovat hyötöneet, sillä tuontituotteiden valuuttahinnat ovat auttaneet pitämään myös kotimaisten tuotteiden hintatasoa korkeammalla. Venäjä vie ulkomaille erityisesti selluloosaa, sanomalehtipaperia ja pakkauskartonkia. (Rossijskaja gazeta)

Komista intensiivisen metsätalouden pilottialue. Komin tasavallan metsäkomitea ilmoittaa tasavallan alkavan toteuttaa intensiivisen metsätalouden mallia yhtenä pilottialueista. Koe toteutetaan kuudessa metsäyhtiö Mondin vuokrametsässä, joiden yhteispinta-ala on 50 000 hehtaaria. Mondin vastaa pääosasta hankkeen kuluja, mutta tasavallan edustajien mukaan

pilottihanke on oikeutettu saamaan myös federaation tukea. Hankkeen suunnitellaan jatkuvan vuoteen 2063 saakka. Intensiivisen metsänkasvatuksen ja -hoidon tavoitteena on lisätä puun saantia hyödynnettävältä metsäalalta samalla kun kokonaan uusien metsäalueiden ottamista metsätaloustalouteen voidaan vähentää. (*Regnum*)

Metsäpaloala pieneni vuonna 2015. Venäjän luonnonvara- ja ympäristöministeriön mukaan maassa syttyi vuonna 2015 yhteensä 11 400 metsäpaloa. Kokonaispaloala oli 2,5 miljoonaa hehtaaria ja lähes 90 prosenttia paloalasta oli Siperian alueella. Virallisten lukujen perusteella kokonaispaloala oli puolitoista kertaa edellisvuotta pienempi. Greenpeacen arvion mukaan vuoden 2015 todellinen paloala oli kuitenkin selvästi ministeriön arviota suurempi – 3,5 miljoonaa hehtaaria. Valtaosa Venäjän maasto- ja metsäpaloista syttyi kulotuksen seurauksena. Luonnonvara- ja ympäristöministeriön tiedotteen mukaan hallitus valmistelee asetusta maatalousmaiden kulotuksen kieltämiseksi. (*Luonnonvara- ja ympäristöministeriö, Greenpeace Russia*)

Terveydenhuolto

Joka neljäs lääkäri jättää ammatin. Vain 75 prosenttia lääketieteellisistä korkeakouluista valmistuneista aloittaa työt terveysasemilla ja sairaaloissa. Terveydenhuollon vakavimpia ongelmia on henkilökunnan koulutus ja erityisesti pienemmillä paikkakunnilla ei ole useiden erityisalojen lääkäreitä. Palkkojen ja ammatin arvostuksen nostamisen lisäksi tulisi kiinnittää huomiota motivoituneisiin opiskelijoihin. (*Rossiiskaja Gazeta*)

Matkailu ja liikkuvuus

Enemmistö venäläisistä vietti kesälomansa kotona. Sberbank CIB:n tekemän kuluttajatutkimuksen mukaan 71 venäläisistä vietti kesälomansa kotona, mikä on 17 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna. Kotimaassa matkustavien määrä laski 28 prosentista 21 prosenttiin. Ulkomaille matkusti vain kahdeksan prosenttia venäläisistä, kun vuosi sitten ulkomaille matkustavia oli 18 prosenttia. (*Vedomosti*)

Uudenvuoden pakettimatkojen varaukset laskussa. Venäläisten uudeksi vuodeksi varaamien pakettimatkojen määrä väheni 40 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja Euroopan kohteiden varausten määrä väheni jopa 50-60 prosenttia, kertoo Venäjän matkatoimistojenliiton johtaja Maja Lomidze. Pääsyyllisenä on ruflan kurssin epävakaus, joka vaikuttaa kuluttajien epävarmuuteen. Uudenvuoden pakettimatkoja ostaneista 85 prosenttia on valinnut viisumivapaat kohteet, kuten esimerkiksi Egyptin tai Thaimaan. Euroopan kohteiden suosiota vähentää myös vaatimus sormenjälkien ottamisesta viisumia varten. Kotimaisten kohteiden suosio on kasvanut. (*Vedomosti*)